

ISSN 2223-3822

Kuzhda, T. (2018). Osoblyvosti planuvannia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Characteristic features of enterprise's innovative development planning]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 19, no. 2, pp. 26-36. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18ktiirp.pdf>

SEPS

Journal

Socio-Economic
Problems and the State

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Тетяна Кужда

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна
e-mail: uliana-uliana8@ukr.net
к.е.н., доцент кафедри менеджменту та адміністрування

Article history:

Received: October, 2018

1st Revision: October, 2018

Accepted: November, 2018

JEL classification:

O31

UDC:

330.341.1

Анотація. В статті здійснено дослідження особливостей процесу планування інноваційного розвитку залежно від етапів його життєвого циклу та наголошено на необхідності підвищення ефективності інформаційного забезпечення планування інноваційного розвитку. Машинобудівне підприємство є динамічною системою, воно постійно та безперервно змінюється, проходить певні етапи у своєму розвитку. Відповідно змінюються і всі його складові: керуюча і керована системи, технологія, техніка, професійний, кваліфікаційний та віковий склад працівників, організаційні структури управління, цілі, продукція. Будь-які зміни вимагають ефективної системи планування та формування стратегії розвитку із застосуванням сучасних методів прийняття управлінських рішень, планування інноваційного розвитку та впровадження організаційних змін, які здатні забезпечити ефективне функціонування підприємства та його стабільний розвиток в перспективі. Виокремлено основні складові інформаційного забезпечення планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства та етапи процесу планування інноваційного розвитку. За результатами проведеного дослідження систематизовано особливості планування інноваційного розвитку вітчизняних підприємств.

Ключові слова: інноваційний розвиток, планування, життєвий цикл підприємства, стратегія, нововведення.

Кужда Т. Особливості планування інноваційного розвитку підприємства [Електронний ресурс] / Тетяна Кужда // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2018. — Вип. 2 (19). — С. 26-36. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18ktiirp.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Успішне функціонування та розвиток вітчизняних підприємств в умовах європейської інтеграції України визначається насамперед їхньою здатністю оперативно реагувати на зміну ринкових умов, потреб споживачів, дій конкурентів на засадах оновлення асортименту продукції, впровадження інновацій, переорієнтування виробництва, зміни маркетингового інструментарію, підвищення кваліфікації персоналу, посилення контролю якості бізнес-процесів. Кожен із вказаних напрямів вимагає ефективного планування та формування стратегії розвитку із застосуванням сучасних методів прийняття управлінських рішень, методів планування інноваційного розвитку та впровадження організаційних змін, які здатні забезпечити ефективне функціонування підприємства та його стабільний розвиток в перспективі. Використання ефективних інструментів планування інноваційного розвитку дасть можливість не лише підвищити адаптивність підприємства до зовнішнього середовища, але й успішно розвивати його внутрішнє середовище.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Висвітленням загальних питань планування інноваційної діяльності займалися вітчизняні та зарубіжні науковці. У вітчизняній науці сформовано понятійно-категоріальний апарат та змістовні складові інноваційної діяльності (О. Гавриш, В. Гриньова, М. Йохна, С. Князь, О. Кузьменко, А. Кузнецова, Л. Нейкова, Н. Ніронович, С. Покропивний, В. Соловійов, Ю. Сотнікова, В. Стадник, Н. Тувакова, П. Харів), розроблено методологію оцінювання інноваційного розвитку (О. Кузьмін, В. Василенко, В. Верба, А. Єпіфанов, Д. Козенков, Є. Крикавський, В. Павлов, К. Солошенко, В. Чабан, Н. Чухрай), досліджено підходи до управління розвитком підприємства (А. Ткаченко, К. Марченко, Л. Олійник) [1-7].

3. Невирішені раніше частини загальної проблеми

Незважаючи на масштаби наукових розробок та досліджень зазначених проблем, актуальними є виокремлення етапів та особливостей планування інноваційного розвитку підприємства у відповідності з його життєвим циклом.

4. Постановка завдання.

Метою даної статті є дослідження характерних особливостей процесу планування інноваційного розвитку залежно від етапів його життєвого циклу та необхідності підвищення ефективності інформаційного забезпечення планування інноваційного розвитку.

5. Виклад основного матеріалу.

Кожне машинобудівне підприємство є відкритою системою, а тому інноваційний розвиток зумовлює зміни усіх його елементів. Оскільки змінюється внутрішнє й зовнішнє середовище функціонування підприємства, комунікативні системи, організаційні можливості, то необхідно враховувати особливості планування та знаходити такі методи управління змінами та розвитком підприємства, які б зумовлювали підвищення ефективності діяльності [1, с. 168].

Планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства охоплює всі сфери його діяльності. Із них, перш за все, доцільно виділити дві основні і відносно самостійні сторони – економічну та соціальну. Перша з них безпосередньо пов'язана з виробництвом і включає техніко-економічні питання розвитку підприємства. Друга

охоплює питання розвитку трудового колективу. Планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства є складним процесом, який охоплює декілька етапів.

На першому етапі планування здійснюється встановлення цілей інноваційного розвитку машинобудівного підприємства та напрямків їхнього досягнення. Основною метою процесу планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства є вироблення комплексної стратегії інноваційного розвитку та забезпечення на її основі реалізації економічних та соціальних завдань. Економічними завданнями інноваційного розвитку підприємства є передбачення та планування покращення використання інноваційного потенціалу підприємства, підвищення конкурентоспроможності підприємства, зростання показників рентабельності підприємства. Соціальні завдання інноваційного розвитку підприємства – передбачення та планування розвитку трудового потенціалу підприємства, соціальних гарантій персоналу, безпеки та охорони праці, корпоративної відповідальності підприємства [2, с. 8-9].

Другий етап планування передбачає формування системи інформаційного забезпечення планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства. Для підвищення ефективності процесу планування, система інформаційного забезпечення планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства має включати три підсистеми:

- 1) внутрішній та зовнішній документообіг;
- 2) автоматизовану систему соціально-економічної інформації;
- 3) комплекс досліджень з окремих питань планування інноваційного розвитку з урахування статистичної інформації [2, с. 9].

Рисунок 1. Система інформаційного забезпечення планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства

Третій етап – визначення особливостей планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства залежно від етапів життєвого циклу. Машинобудівне підприємство є динамічною системою, воно постійно та безперервно змінюється, проходить певні етапи у своєму розвитку. Відповідно змінюються і всі його складові: керуюча і керована системи, технологія, техніка, професійний, кваліфікаційний та

віковий склад працівників, організаційні структури управління, цілі, продукція. Усі зміни є постійними, взаємопов'язаними і, як правило, здійснюються з участю працівників підприємства. Підприємство може розвиватися і досягати поставлених цілей тільки в тому випадку, якщо його зміни адекватні змінам і вимогам економічного середовища ринкових відносин. Об'єктивними показниками розвитку та успішної діяльності є прибуток та рентабельність підприємства. Для досягнення бажаних значень цих показників доцільно враховувати ряд особливостей планування інноваційного розвитку:

1) планування інноваційного розвитку підприємства залежить від етапів життєвого циклу підприємства – етапів, які проходить у своєму розвитку кожне підприємство;

2) планування інноваційного розвитку стає пріоритетним напрямком планування господарської поведінки підприємств, оскільки інноваційний розвиток визначає всі інші напрямки можливого розвитку підприємства;

3) при побудові плану потрібно враховувати зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на характер планування інноваційного розвитку;

4) розробці плану інноваційного розвитку передують діагностика існуючого стану підприємства та змін, використовується скоординована робота підрозділів підприємства з метою інформаційного забезпечення процесу планування;

5) орієнтація планування інноваційного розвитку на досвід та практику роботи інноваційно активних передових підприємств;

6) планування інноваційного розвитку повинно охоплювати всі аспекти діяльності підприємства, серед яких доцільно виділити два основних та відносно самостійних – економічний та соціальний;

7) планування інноваційного розвитку підприємства носить прогностичний характер;

8) в плані передбачається розвиток інноваційного потенціалу та ефективний розподіл наявних ресурсів;

9) при побудові плану потрібно враховувати силу конкурентного тиску в галузі, де працює підприємство;

10) планування інноваційного розвитку підприємства орієнтоване на розробку та освоєння нових видів продукції, підвищення її якості, впровадження нових технологій, вдосконалення організації праці;

11) в процесі планування потрібно враховувати те, що інноваційний розвиток створює умови для динамічного, збалансованого соціально-економічного розвитку машинобудівного підприємства;

12) планування інноваційного розвитку веде до неминучих змін у структурі підприємства та посилення протиріч у керівництві підприємством, які виникають в результаті зміни цілей та інтересів різних груп [5, с. 312].

Розглянемо зазначені особливості планування інноваційного розвитку підприємства більш детально. Кожне підприємство проходить декілька закономірних етапів у своєму розвитку [3, с. 86]. Перший етап розвитку – етап становлення (первинного нагромадження капіталу), який закономірно є початковим етапом організації фінансово-господарської діяльності. Характерними особливостями цього етапу є відсутність законів і традицій, як всередині підприємства, так і в його поведінці на ринку, зміна напрямків діяльності підприємства, нестабільність фінансових показників, відсутність елементів планування фінансово-господарської діяльності, високий рівень економічного ризику, відсутність правил контролювання та оцінювання роботи працівників, чітких розмежувань повноважень та посадових інструкцій. Найбільший результат на цьому етапі дає демократичний стиль управління, командна робота, орієнтація на лідерські якості керівника, а основним

мотивуючим фактором є ентузіазм.

Другий етап розвитку підприємства – стабілізація діяльності, пов'язаний з визначенням напрямків діяльності, формування чіткої позиції на ринку. Основними рисами цього етапу є стабільність фінансових показників, реалізація планів фінансово-господарської діяльності, формування корпоративної культури, які відображають філософію і стратегічні завдання підприємства, розвиток правил контролювання та оцінювання роботи працівників, чітке розмежування повноважень та обов'язків персоналу. У зв'язку із розширенням штату працівників створюється відділ кадрів, розробляються кадрова політика та стратегія, формуються довгострокові програми розвитку персоналу. Система оплати праці, яка базується на чітких критеріях оцінювання роботи виступає основним мотиваційним фактором для працівників [7, с. 82].

Динамічний ріст – третій етап, який проходить у своєму розвитку підприємство. На цьому етапі чітко визначені напрямки діяльності та політика позиціонування підприємства на промисловому ринку, система внутрікорпоративних комунікацій, а ступінь ризику здійснення інноваційних змін є мінімальний. Організаційна структура розвинута і регулюється залежно від стратегічних цілей розвитку, а політика керівництва і процедури управління фіксуються письмово. Оцінювання роботи персоналу проводиться на основі чітких критеріїв. Мотиваційними стимулами для працівників виступають як матеріальні, так і нематеріальні (можливість розвитку кар'єри, ріст оплати праці, набуття нових навиків та досвіду). Зростає вплив підприємства на персонал, а імідж та конкурентоспроможність підприємства, соціальна інфраструктура, соціальні гарантії, можливість навчання та професійного росту виступають факторами, які скорочують плінність кадрів до мінімуму та забезпечують інформаційну безпеку підприємства [2, с. 9-10].

Інтеграція – четвертий етап розвитку підприємства, на якому відбувається злиття капіталів, розширення сфер впливу. Робота персоналу чітко планується, результати фіксуються і контролюються, розроблена система кар'єрного розвитку персоналу, розвинуті елементи внутрішнього навчання персоналу (навчальні центри). Імідж підприємства стає одним із факторів інноваційного розвитку. Керівництво підприємства делегує відповідальність за прийняття управлінських рішень на окремих спеціалістів [96, с. 59-66]. Вони змушені не тільки контролювати виробничі процеси, але й затратити частину свого робочого часу на вирішення управлінських проблем, в тому числі, й на керівництво зростаючим штатом персоналу. Структура сильної команди, сформована на першому етапі розвитку руйнується, а нові організаційні зв'язки ще не встановлені. В якийсь визначений момент співвідношення сил розвитку та опору змінюються, а тому сповільнюється загальний прогресивний розвиток підприємства. Відносини в колективі характеризуються напруженістю та взаємним невдоволенням, відбувається збереження позицій підприємства або часткове зменшення обсягів виробництва, згорання діяльності, зниженням прибутковості, фінансової стійкості. Підприємство ризикує перейти в кризовий етап розвитку – регресію [6, с. 53-54].

Шостий етап розвитку – відродження підприємства, яке характеризується суттєвим оновленням форм, видів та напрямків діяльності, забезпеченням умов для зростання прибутковості, залученням інвестицій. Підвищення ефективності управління інноваційним розвитком машинобудівного підприємства є основним завданням керівництва. Його сутність полягає у плануванні розвитку підприємства, чіткому делегуванні повноважень, плануванні професійної кар'єри, побудові системи оцінювання та мотивування персоналу з урахуванням етапів розвитку підприємства. Об'єктивний погляд керівника на підприємство як відкриту систему допоможе уникнути помилок в плануванні його розвитку [1, с. 170].

Детальний аналіз вищенаведених етапів життєвого циклу підприємства (ЖЦП) та результатів дослідження вітчизняних машинобудівних підприємств дозволив систематизувати особливості планування інноваційного розвитку, які притаманні кожному етапу (табл. 1).

Таблиця 1. Особливості планування інноваційного розвитку підприємства залежно від етапів його життєвого циклу

Етапи життєвого циклу	Особливості планування
Етап становлення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відсутність чітко визначених елементів процесу планування (тактики, стратегії). 2. План розвитку будується на короткий період, оскільки існує високий ступінь ризику впровадження будь-яких інноваційних змін. 3. Показники плану постійно змінюються залежно від зміни поведінки підприємства на ринку, зміни напрямків економічної діяльності, зміни узагальнюючих показників діяльності підприємства. 4. В планах розвитку підприємства не передбачається здійснення інноваційних змін.
Стабілізація діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1. План розвитку будується як на короткий період, так і на перспективу. 2. При розробленні плану інноваційного розвитку здійснюється діагностика існуючого стану підприємства та змін, використовується інформація з усіх підрозділів підприємства про наявний інноваційний потенціал та ресурси. 3. При плануванні інноваційного розвитку орієнтуються на досвід та практику роботи передових підприємств в даній інноваційній області.
Динамічний ріст	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічна спрямованість плану інноваційного розвитку підприємства, ступінь ризику впровадження інноваційних змін низький. 2. Стратегічні прогнози як елемент стратегічного планування на підприємстві. 3. В плані інноваційного розвитку підприємства визначаються показники використання інноваційного потенціалу, маркетингового забезпечення інноваційної продукції, соціального розвитку підприємства. 4. При плануванні інноваційного розвитку орієнтуються не тільки на досвід та практику роботи передових підприємств, а й на умови конкурентної боротьби. 5. Планування величини витрат на власні дослідження та розробки інновацій залежить від рівня прибутковості підприємства.
Інтеграція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічна спрямованість плану інноваційного розвитку підприємства, ступінь ризику впровадження інноваційних дій мінімальний. 2. В процесі розроблення стратегії інноваційного розвитку враховують фактори, які визначають характер планування та орієнтуються на інтегральний показник рівня інноваційного розвитку підприємства. 3. При плануванні інноваційного розвитку враховують досвід та практику роботи підприємств-конкурентів. 4. В плані розвитку передбачається здійснення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, освоєння інновацій з метою утримання позицій на ринку, підвищення економічної безпеки підприємства та соціальної безпеки працівників підприємства.
Регресія	<ol style="list-style-type: none"> 1. Метою планування на цьому етапі є підтримання рівня прибутковості на мінімальному рівні без передбачення проведення інноваційної політики. 2. Побудова прогнозів розвитку здійснюється на короткий період (місяць, квартал), а ступінь ризику інноваційних змін – досить високий.
Відродження	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка бізнес-плану з метою залучення різних джерел інвестиційних ресурсів для оновлення форм, видів, напрямів економічної діяльності підприємства. 2. При плануванні розвитку враховується досить високий ступінь ризикованості реалізації вибраної стратегії розвитку підприємства.

На четвертому етапі планування інноваційного розвитку здійснюється формування переліку факторів та вибір найбільш впливових, які визначають характер планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства. Класифікація та аналізування факторів, які визначають характер інноваційного розвитку машинобудівного підприємства є одним з важливих етапів складного і різностороннього комплексу робіт з планування інноваційного розвитку. Оскільки об'єктом нашого дослідження виступає процес планування інноваційного розвитку підприємства, то важливого значення набуває визначення та класифікація факторів, які впливають на даний процес. Поняття “фактор” активно використовують в економічній літературі. Фактори, які визначають характер інноваційного розвитку – активні і діючі сили, які безпосередньо впливають на розвиток підприємства, визначають його результативність та ефективність і в конкретних умовах дослідження мають пріоритетне значення [2, с. 10-11].

Вважаємо, що фактори, які визначають характер планування інноваційного розвитку машинобудівного підприємства доцільно розділити на дві групи: фактори економічної складової та фактори соціальної складової інноваційного розвитку. Фактори економічної складової інноваційного розвитку машинобудівного підприємства включають фактори розвитку інноваційного потенціалу, конкурентоспроможності підприємства, росту рентабельності, маркетингового забезпечення інноваційної продукції. Фактори соціальної складової інноваційного розвитку машинобудівного підприємства включають фактори розвитку системи гуманізації праці, соціальних гарантій персоналу, безпеки та охорони праці, корпоративної відповідальності підприємства [2, с. 11].

Особливістю планування інноваційного розвитку підприємства є те, що ці фактори мають різні джерела походження і між ними виникають суперечності. При цьому основним завданням керівництва є планомірне регулювання факторних показників у відповідності до змін інших факторів. Наприклад, при динамічному розвитку підприємства, коли споживач все більше зацікавлений в придбанні продукції (зміна фактора вимог середовища), потрібні своєчасні заходи корегування організаційної структури, делегування повноважень (аналізування і розподіл персоналу з допомогою посадових інструкцій), додаткового мотивування співробітників, створення можливостей кар'єрного розвитку (фактор цілей та інтересів персоналу). Якщо ці заходи не будуть прийняті, то підприємство може швидко досягнути межі свого розвитку. Причинами такої ситуації є плінність кадрів, порушення інформаційної безпеки, зниження іміджу підприємства. Розуміння закономірностей виникнення протиріч на кожному етапі розвитку підприємства, допомагає керівнику виробити навик їхнього використання в конструктивному руслі як стимулів для його розвитку. У випадку, якщо підприємство буде вирішувати проблеми шляхом додаткового впливу на той фактор, який викликає тривогу (наприклад, зниження обсягів продаж продукції) методами інвестування збутової політики, розроблення нового виду продукту, а інші фактори не будуть враховані, то вирішення проблем не відбудеться [1, с. 169].

П'ятий етап планування інноваційного розвитку передбачає аналізування показників економічної та соціальної складової інноваційного розвитку та пошук резервів розвитку машинобудівного підприємства. Планування економічної та соціальної складової інноваційного розвитку машинобудівного підприємства – особливий вид управлінської діяльності, який дає змогу вирішувати економічні та соціальні проблеми розвитку підприємства на основі наукового підходу, знань про закономірності перебігу економічних та соціальних процесів, обґрунтованих розрахунків, шляхом перевірених на практиці способів, прийомів чи процедур. Управління економічною та соціальною складовою інноваційного розвитку

підприємства – сукупність механізмів організаційного, прогнозного, планового, комплексного впливу на економічне та соціальне середовище підприємства. Аналітичною основою прогнозування та планування інноваційного розвитку підприємства є аналізування, за допомогою якого здійснюється обґрунтування та прийняття управлінських рішень щодо ключових показників розвитку підприємства [2, с. 12].

Шостим етапом планування інноваційного розвитку є оцінювання поточних стратегій машинобудівного підприємства, сьомим – аналізування портфелю машинобудівної продукції, восьмим – формування альтернативних варіантів стратегій інноваційного розвитку підприємства, дев'ятим – вибір типу стратегії інноваційного розвитку машинобудівного підприємства та визначення періоду її реалізації. Вибір стратегії інноваційного розвитку підприємства доцільно здійснювати залежно від умов функціонування та перспектив розвитку. В процесі розробки стратегії інноваційного розвитку варто виділити ознаки, які безпосередньо пов'язані з вибором та обґрунтуванням відповідного її типу, з умовами застосування стратегії на підприємстві та її результативністю [6, с. 57-58].

6. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Отже, планування розвитку машинобудівного підприємства охоплює всі основні сторони його діяльності, з них, перш за все, доцільно виділити дві основних та відносно самостійних – економічну та соціальну. Перша з них, безпосередньо пов'язана з виробництвом нової конкурентоспроможної машинобудівної продукції і включає інноваційні завдання розвитку підприємства. Друга охоплює всі основні питання соціального розвитку персоналу підприємства. Розвиток соціально-економічного планування на підприємстві в значній мірі залежить від науково-технічного та соціального прогресу, від ступеня зрілості його техніко-економічних та соціальних систем. З огляду на це, інноваційний розвиток можна трактувати як довгострокову роботу на підприємствах машинобудівного комплексу з удосконалення процесів планування інноваційних завдань. Такий розвиток є стратегічним шляхом зростання загальної ефективності та конкурентоздатності машинобудівного підприємства, а сутність планування інноваційного розвитку визначають вищенаведені особливості.

Author details (in Russian)

ОСОБЕННОСТИ ПЛАНИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ

Татьяна Кужда

**Тернопольский национальный технический университет имени Ивана Пулюя*

ул. Русская, 56, г. Тернополь, 46001, Украина

e-mail: uliana-uliana8@ukr.net

к.э.н., доцент, кафедра менеджмента и администрирования

Аннотация. *Машиностроительное предприятие является динамичной системой, оно постоянно и непрерывно меняется, проходит определенные этапы в своем развитии. Соответственно меняются и все его составляющие: управляющая и управляемая системы, технология, техника, профессиональный, квалификационный и возрастной состав сотрудников, организационные структуры управления, цели, продукция. Любые изменения требуют эффективной системы планирования и формирования стратегии развития с применением современных методов принятия управленческих решений, планирования инновационного развития и внедрения*

организационных изменений, которые способны обеспечить эффективное функционирование предприятия и его стабильное развитие в перспективе. В статье проведено исследование особенностей процесса планирования инновационного развития в зависимости от этапов его жизненного цикла и отмечена необходимость повышения эффективности информационного обеспечения планирования инновационного развития. Выделены основные составляющие информационного обеспечения планирования инновационного развития машиностроительного предприятия и этапы процесса планирования инновационного развития. По результатам проведенного исследования систематизированы особенности планирования инновационного развития отечественных предприятий.

Ключевые слова: инновационное развитие, планирование, жизненный цикл, предприятия, стратегия, нововведения.

Author details (in English)

CHARACTERISTIC FEATURES OF ENTERPRISE'S INNOVATIVE DEVELOPMENT PLANNING

Tetiana Kuzhda

**Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University*

56 Ruska str., 46001 Ternopil, Ukraine

e-mail: uliana-uliana8@ukr.net

Ph.D., Assoc. Prof., Department of Management and Administration

Abstract. *Any mechanical-engineering enterprise develops and changes continuously and continually, as well as passes throughout certain stages in its development. The enterprises may experience different changes concerning management levels, organizational structure, new policies, new targets, enterprise's workforce, and goods. Any changes require an effective planning techniques and innovative development strategy using modern methods of making managerial decisions, innovative development planning and implementing organizational changes which can ensure an increase in enterprise performance and its sustainable development in the long term. The article studies the characteristic features of the innovative development planning depending on the business life cycle and emphasizes on the need to increase the effectiveness of information support for innovative development planning. The main components of the information support for innovative development planning of the mechanical-engineering enterprise and the characteristic steps in innovative development planning have been described. The peculiarities of innovative development planning at the domestic enterprises have been singled out and systematized.*

Keywords: *innovative development, planning, enterprise life cycle, strategy and innovation.*

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18ktiirp.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Kuzhda, T. (2018). Osoblyvosti planuvannia innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Characteristic features of enterprise's innovative development planning]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 19, no. 2, pp. 26-36. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18ktiirp.pdf>

Використана література:

1. Кузьмін О. Є., Станасюк Н. С. Оцінювання рівня розвитку промислового потенціалу та формування стратегій його нарощування (галузевий аспект) [Електронний ресурс] / О. Є. Кузьмін, Н. С. Станасюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – В14(1). – 168-172 с. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_1_2017ua/14_1_2017.pdf#page=168
2. Кужда Т. І. Аналізування факторів інноваційного розвитку підприємства / Т. І. Кужда // Вісник Хмельницького національного університету: економічні науки. Науковий журнал – 2007. – № 1. – С. 7-13.
3. Ткаченко А. М., Марченко К. А. Сучасні підходи до управління розвитком підприємства / А. М. Ткаченко, К. А. Марченко // Економіка і регіон. – 2014. – № 1(44). – С. 85-90.
4. Єпіфанова І. Ю. Інноваційна діяльність підприємств як фактор економічного розвитку [Електронний ресурс] / І. Ю. Єпіфанова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2011. – №6. – С. 191-194. – Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_6_1/191-194.pdf
5. Недбалюк О. П. Планування інноваційної діяльності підприємств [Електронний ресурс] / О. П. Недбалюк // Економіка і суспільство. – Вип. 12. – 2017. – С. 310-314. – Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/51.pdf
6. Олійник Л. В. Управління інноваційним розвитком підприємства на основі формування інноваційних програм підприємств [Електронний ресурс] / Л. В. Олійник // Економіка і організація управління. – №3(27). – 2017. – С. 51-59. – Режим доступу: <http://jeou.donnu.edu.ua/article/viewFile/4997/5030>
7. Лігоненко Л. О. Цільові параметри планування інноваційного розвитку підприємств [Електронний ресурс] / Л. О. Лігоненко // Економіка розвитку. – № 3 (75). – 2015. – С.80-87 – Режим доступу: http://www.ed.ksue.edu.ua/ER/knt/ee153_75/e153lig.pdf

References

1. Kuzmin, O. E., Stanasiuk, N. S (2017) Otsinyuvannia rivnia rozvytku promyslovogo potentsialu ta formuvania strategiy yogo naroshchuvania [Evaluation of the level of industrial potential development and forming strategies of its growing (branch aspect)]. Retrieved from: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/14_1_2017ua/14_1_2017.pdf#page=168
2. Kuzhda, T. I. Analizuvania faktoriv innovatsiynogo rozvytku pidpnyemstva [Factor analysis of the enterprise's innovative development].
3. Tkachenko, A. M., Marchenko K. A. (2014) Suchasni pidhody do upravlinia rozvytkom pidpnyemstva [New approaches to management of the enterprise development].
4. Epifanova, I. Y. (2011) Innovatsiyna diyalnist' yak faktor ekonomichnogo rozvytku. Retrieved from: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_6_1/191-194.pdf
5. Nedbalyuk, O. P. (2017) Planyvania innovatsiynoi diyalnosti pidpnyemstva [Planning innovative activities of enterprises]. Retrieved from: http://economyandsociety.in.ua/journal/12_ukr/51.pdf

6. Oliinyk, L. V. (2017). Upravlinia innovatsiynym rozvytkom pidpryemstva na osnovi formuvania innovatsiynyh program [Management of an enterprise innovative development on the basis of innovative programs formation]. Retrieved from: <http://jeou.donnu.edu.ua/article/viewFile/4997/5030>
7. Ligonenko, L. O. (2015) Tsiliovi parametry planuvannia innovatsiynogo rozvytku pidpryemstv [Target parameters of enterprise innovative development planning]. Retrieved from: http://www.ed.ksue.edu.ua/ER/knt/ee153_75/e153lig.pdf

© 2018 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
You are free to:
Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
Under the following terms:
Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
No additional restrictions
You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

